

Nye alternativer til handelsgødning

- Hvad er på vej i gødningsverdenen
  - *v/ planteavlskonsulent Mette Skade, KHL*

1

Kort biografi

- Uddannet biolog
- Arbejdet 2,5 år hos Landbrugsstyrelsen
  - Køb og salg af (handels)gødning og jordforbedringsmidler m.v.
    - Administration af nye gødninger
    - Årlig kontrol af gødninger
    - Statistik over solgt gødning
    - Regeludvikling

2

Fokuspunkter

- Nyt på gødningsområdet i DK
- Nyt i EU
- CE-mærkning af gødningsprodukter
- Hvad skal vi så fremadrettet?

3

Hvad sker der på gødningsområdet i Danmark?

- Ny Gødningslov og -bekendtgørelse på vej
  - Fri bevægelighed af flere gødningsprodukter
  - Flere produkttyper
- Influx af nye gødningstyper (før priserne steg)
  - Organisk gødning
    - Tang og alger
    - Guano
    - Vinsasse/melasse
    - Gær
    - Insektgødning
  - Biostimulanter
    - Tangekstrakt (stress-resistens + kvalitetsegenskaber)
    - Mikroorganismer (næringsstofoptag)

4

Hvad sker der på gødningsområdet i Danmark?

I Organisk gødning		Deklarationsværdi	Enhed
Handelsnavn: Insektgødning			
Deklareret indhold			
Cadmiumanalyse			
K: Vandopløseligt kalium[%]		0,84	Procent
N: Totalkvælstof[%]		2,43	Procent
N: Vandopløseligt kvælstof[%]		1,00	Procent
P: Citrat- og vandopløseligt fosfor (neutraltamm)		0,63	Procent
Tørstofindhold[%]		86,70	Procent

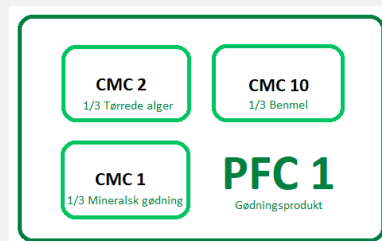
Landbrugsavisen.dk
lbt.dk

5

Hvad så med E

- Ny Gødningsforordning (16. juli 2022)
  - Tilføjelse af nye produkttyper
    - Rest- og biprodukter ("affald" med næringsstoffer)
    - Stimulerende produkter (fx stimulering af næringsstofudnyttelse eller stress-resistens)
    - Hæmmere (forsinkelse af mikroorganismers effekt på gødning i jorden)
    - Blandingsprodukter (se billede)
  - Ny taksonomi

6

Krav til harmoniserede (CE-mærkede) produkter

LANDBRUGSFORENING

Diagram 1: Hvilke overensstemmelsesvurderingsprocesser der som minimum skal anvendes på hvilke produktfunktionskategorier og komponentmaterialer.

	PF1	PF2	PF3	PF4	PF5	PF6	PF7
	Gødning	Kalk- rings- middel	Jord- forbed- rings- middel	Vækst- me- dium	Hæm- mere	Sti- støtter	Mekanisk gødning- produkt- binding
<p>Internt produktionskontrol</p> <p>Internt produktionskontrol plus overvåget produktprøvnings</p> <p>EU-typeprøvnings + typeoverensstemmelse på grundlag af internt produktionskontrol</p> <p>Kvalitetsudvikling af produktionsprocessen</p>							
CM1	Stoffer og blandinger af jordfæstige materialer	Udregnet gennemsnitlig gødning med maks. indhold 20% N	Hæmmere	Hæmmere	Hæmmere	Hæmmere	Udregnet gennemsnitlig gødning med maks. indhold 20% N
CM2	Planter, plantede eller planterestater	Hæmmere	Hæmmere	Hæmmere	Hæmmere		
CM3	Kompost						
CM4	Algasert biomasse fra friske afgrøder						
CM5	Algasert biomasse behandlet fra afgrødet biomasse fra friske afgrøder						
CM6	Sporekulturer fra bedrøvsplanter						
CM7	Mikroorganismer						
CM8	Næringsstofferpolymere						
CM9	Polymere behandlet fra næringsstofferpolymere						
CM10	Arterelle produkter i den i forordning (EF) nr. 1831/2003 anvendte betydnings (Arterelle ingredienser, som ikke er behandlet i forordning)						
CM11	Sporekulturer i den i direktiv 2002/53/EF anvendte betydnings (AMM)						

Vejledning til overensstemmelsesvurdering efter gødningsforordningen, Landbrugsstyrelsen maj 2021, lbst.dk

7

Hvad betyder CE-mærkningen for landmændene?

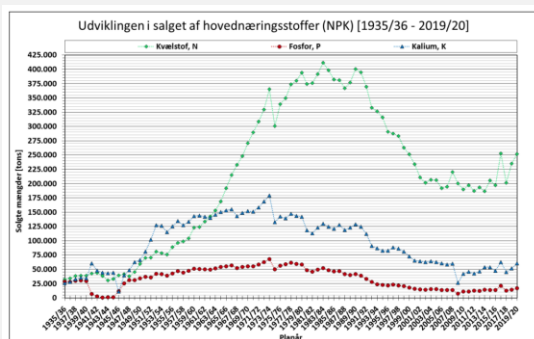

LANDBRUGSFORENING

- Sikrer kvaliteten på nye produkter
- Flere nichegødninger tilgængelige i Danmark
- Harmoniseret afprøvning af biostimulanter og hæmmere → sammenlignelighed af produkter = højere kvalitet

8

Hvad skal vi forvente at se fremadrettet?

Figur 4.1. Udvikling i salget af hovednæringsstofferne (N, P og K) i perioden 1935/36 til 2019/20. De solgte mængder er angivet i absolutte tal. Bemærk, at hver anden planperiode ikke vises med tekst i figuren. Se også TABEL 4.1. Kilde: Danmarks Statistik

- Flere forædlede organiske gødninger markedsføres i DK
- Flere blandingsgødninger
  - Organomineralske gødninger
  - "Affalds"-gødninger
- Målrettet brug af gødninger og alternativer
  - Flere niche-gødninger på markedet. Salg deles ud på flere gødningstyper
  - biostimulanter som "høstforsikring"
  - Hæmmere til langsommere næringsstoffrigivelse = "svagere" organiske NPK-gødninger